

*Дячук Василь Іванович,
кандидат юридичних наук*

**ВЗАЄМОДІЯ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЗІ СЛІДЧИМИ ПРИ
ФІКСАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАНЯТТЯМ ГРАЛЬНИМ
БІЗНЕСОМ**

Під час розслідування будь-яких злочинів, в тому числі й зайняття гральним бізнесом, слідчий змушений діяти в різних умовах і за різних обставин, що виникають внаслідок впливу особливостей цього злочину, зокрема, місця його вчинення, способів його вчинення та приховування, особою реального та номінального організаторів грального бізнесу, взаємозв'язком вчинення злочину з іншими процесами об'єктивної реальності, а також поведінкою і взаємодією учасників кримінального процесу тощо. Усвідомлений і неусвідомлений, а також випадковий вплив зазначених чинників на розслідування злочину формує

конкретну обстановку, яка в криміналістиці називається слідчою ситуацією, тому її врахування слідчим в кожному конкретному випадку дозволяє обрати найбільш ефективні напрямки розслідування [1, с.79-80].

Отже, оперативні працівники здійснюють взаємодію зі слідчим, відрізняється тільки момент початку взаємодії. З врахуванням зазначеного ми пропонуємо наступний порядок дій:

провести попередню правову кваліфікацію кримінального правопорушення за ч.1 ст. 2032 КК України;

забезпечити реєстрацію в Єдиному реєстрі досудових розслідувань, відкриття кримінального провадження, для чого необхідно зареєструвати повідомлення про вчинення кримінального правопорушення (відповідно до вимог Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події [2]). Рапорт оперативного працівника реєструється в Журналі єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події (надалі - ЖСО), який знаходиться в черговій частині після чого слідчий, якому доручено розгляд матеріалів, відповідно до вимог ч. 1 ст. 214 КПК України невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань (надалі - ЄРДР) із попередньою кваліфікацією;

слідчий повідомляє оперативний підрозділ про реєстрацію матеріалів у ЄРДР;

слідчий відповідно до вимог ч. 6 ст. 214 КПК України повідомляє прокурора про початок досудового розслідування;

надання (слідчим або за його дорученням оперативним працівником) запиту до Державної реєстраційної служби з метою встановлення власника приміщення, в якому надаються послуги у сфері грального бізнесу;

слідчим ініціює перед прокурором (як процесуальним керівником) необхідність проведення контролю за вчиненням злочину, зокрема у формі контрольованої закупки (ст. 271 КПК України);

слідчий відповідно до вимог ст.ст. 246, 248 КПК України готує клопотання про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, яке погоджується з прокурором і спрямовується на розгляд слідчому судді.

клопотання протягом шести годин з моменту його отримання розглядається слідчим суддею та він постановляє ухвалу про дозвіл на проведення зазначеної негласної слідчої (розшукової) дії;

після отримання ухвали слідчого судді, слідчий згідно з вимогами п. 3 ч. 2 ст. 40 КПК України підготовлює та направляє доручення керівнику оперативного підрозділу на проведення вказаних негласних слідчих (розшукових) дій. Одночасно відповідно до вимог ст. 273 КПК України (Засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій) керівником органу досудового розслідування, прокурором виноситься постанова про використання заздалегідь ідентифікованих (помічених) засобів;

під керівництвом слідчого оперативними працівниками здійснюється комплекс заходів із планування фіксації злочинних дій (визначення виконавців, етапи, строки, сили та засоби) та затримання особи, яка організує та надає послуги у сфері грального бізнесу.

під керівництвом слідчого оперативними працівниками проводиться негласна слідча дія, а саме контролю за вчиненням злочину у формі контрольованої закупки, в ході проведеної якої, повинно бути зафіксовано факт отримання виграшу та встановлено, що у приміщенні створені всі необхідні умови для

надання послуг у сфері грального бізнесу, а саме: знаходяться ігрові автомати, комп'ютерна техніка у справному стані, працює персонал, який відповідає за прийом грошових коштів, як оплату за гру та виплату грошових коштів у разі виграшу;

після проведення контрольованої закупки і отримання позитивних результатів слідчий доповідає процесуальному керівнику про виконання негласної слідчої дії;

безпосередньо після отримання особою коштів та надання послуг у сфері грального бізнесу слідчим та оперативними працівниками на підставі ст.ст. 207, 208 КПК України здійснюється затримання особи;

слідчим за участю двох понятих, оперативних працівників із застосуванням відеозапису з дотриманням вимог ст. 237 КПК України проводиться огляд місця події (місця надання послуг у сфері грального бізнесу). Під час огляду відповідно до вимог ст.ст. 168,

237 КПК України вилучається обладнання, що використовувалося для надання послуг у сфері грального бізнесу, документи, які мають відношення до вчиненого кримінального правопорушення, мобільний телефон та грошові кошти, про що складається протокол огляду;

оперативні працівники за дорученням слідчого допитують свідків, яким відомо про вчинення кримінального правопорушення (враховуючи, що вони вже встановлені і забезпечено їх покази, що будуть мати доказову силу);

оперативні працівники за дорученням слідчого допитують свідків осіб з числа персоналу закладу;

оперативні працівники за дорученням слідчого допитують гравців, які знаходилися в приміщенні;

відомості про затримання особи слідчим вносяться до ЄРДР; призначення слідчим експертизи грального обладнання та запрошення спеціаліста для огляду гральних автоматів;

встановлення оперативними працівниками власника приміщення та особи, яка орендує дане приміщення та проведення їх допиту;

на підставі ст.ст. 276-278 КПК України готується та оголошується особі узгоджене з прокурором повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 368 КК України;

відомості про оголошення підозри згідно з вимогами ст. 278 КПК України слідчим вносяться до ЄРДР;

обирається запобіжний захід, відомості про що вносяться слідчим до ЄРДР; у подальшому оперативним підрозділом здійснюється супроводження досудового слідства у кримінальному провадженні лише в межах доручення слідчого;

складання обвинувального акту.

Таким чином нами визначено особливості взаємодії оперативних працівників та слідчих у процесі фіксації злочинів, що пов'язані із заняттям гральним бізнесом, з врахуванням положень сучасного кримінально - процесуального законодавства.

Список використаних джерел:

1. Скулиш Є. Негласні слідчі (розшукові) дії за кримінально-процесуальним законодавством України // Вісник Національної академії прокуратури України. - К., 2012. - №2 (26).- С.34-39.

2. Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв та повідомлень про вчиненні кримінальні правопорушення та інші події» від 19 листоп. 2012 р. № 1050.